

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJALOKA

PROGRAM DELA

in povzetek finančnega načrta

ZA LETO 2018

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA, Šolska ulica 6, 4220

Škofja Loka

Tel.: 04 511 25 00, GSM: 051 341 126, Faks: 04 511 25 10,

E-naslov: info@knjiznica-skofjaloka.si

DŠ: 27048870, Matična številka: 5052963, TRR: 01322-6030374492

KAZALO

KAZALO.....	2
UVOD.....	3
1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE.....	3
1.1 Javni interes.....	4
2. CILJI DELA KNJIŽNICE V LETU 2017.....	5
2.1 Prostor in zbirka.....	5
3. ČLANSTVO.....	6
4. GRADIVO.....	7
4.1. Prirast gradiva in finančne osnove.....	7
4.1.1. <i>Normativi za nakup gradiva v letu 2017.....</i>	<i>7</i>
4.1.2. <i>Financiranje nakupa knjižničnega gradiva v letu 2017.....</i>	<i>8</i>
4.2.. Odpis gradiva.....	8
5. OBISK IN IZPOSOJA.....	9
5.1. Obisk za izposajo.....	9
5.2. Izposoja.....	9
6. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST.....	10
6.1. Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino.....	10
6.2. Prireditve za odrasle.....	11
6.3. Domoznanska dejavnost.....	11
7. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE.....	11
7.1. Kadrovska zasedenost.....	11
7.2. Izobraževanje in usposabljanje.....	12
8. FINANČNI NAČRT, INVESTICIJE IN INV. VZDRŽEVANJE.....	13
NAMESTO ZAKLJUČKA.....	15

Tabele:

TABELA 1 – <u>Osnovni cilji za leto 2018</u>	5
TABELA 2 – <u>Stanje prostorov in zbirke gradiva</u>	6
TABELA 3 – <u>Razporeditev nakupa gradiva 2018</u>	7
TABELA 4 – <u>Planirana sredstva za nakupa gradiva 2018</u>	8
TABELA 5 – <u>Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija (na dan 31.12.2017)</u>	11
TABELA 6 – <u>Okvirni načrt usposabljanj v letu 2018</u>	13
TABELA 7 – <u>Povzetek finančnega načrta 2018</u>	13
TABELA 8 – <u>Investicije – plan 2018 (brez nakupa gradiva)</u>	14

Grafi:

GRAF 1 – <u>Izposoja gradiva na dom (2011 – 2016)</u>	9
GRAF 2 – <u>Obisk knjižnice zaradi izposoje (2011 – 2016)</u>	10

UVOD

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je osrednja knjižnica za območje Občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri. Območje štirih občin je v letu 2017 imelo 41.997 prebivalcev. Število prebivalcev več let počasi narašča.

Osrednja knjižnica v Škofji Loki skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na svojem območju, spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike in neposredno pregleduje delo krajevnih knjižnic, skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, svetuje, zbira, podatke o delovanju knjižnic na svojem območju in vodi njihov razvid.

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo mreže, ki ji sestavljajo osrednja in krajevne knjižnice ter s pomočjo fonda potujoče knjižnice, ki oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgrajuje tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

Mrežo Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka sestavljajo:

- Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka – osrednja knjižnica,
- Krajevna knjižnica Trata – Frankovo naselje,
- Krajevna knjižnica Gorenja vas,
- Krajevna knjižnica Poljane,
- Krajevna knjižnica Železniki,
- Krajevna knjižnica Žiri,
- Izposojevališče Sovodenj.

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je tudi nosilka knjižničnega informacijskega sistema, zato organizira knjižnično informacijsko službo za dogovorjene naloge, ima lastno bazo podatkov, se povezuje z drugimi informacijskimi centri v lastnem sistemu, vodi in organizira medknjižnično izposajo ter opravlja naloge urejanja domoznanske zbirke za celotno območje delovanja.

1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE

Sodobna splošna knjižnica je stičišče lokalne skupnosti. Knjižnica kot ustanova ima pomembno vlogo v tekmovanju za pozornost javnosti.

V strateškem načrtu smo v poslanstvu zapisali elemente, ki nas usmerjajo pri delu:

- **od osredotočanja na oblikovanje in kopičenje knjižničnih zbirk k ustvarjanju različnih povezav z okoljem in razvoju novih storitev tako v »realnem« kot »virtualnem« okolju,**
- **od osredotočanja k izdelku (storitvi) na usmerjenost k uporabniku in njegovemu aktivnemu vključevanju v oblikovanje ponudbe knjižnic,**
- **od koncepta splošne knjižnice kot »shrambe« knjig, k ustvarjanju družbenih središč v lokalnih okoljih, s poudarkom na socialnem mreženju.**
- **držati korak s konkurenco pri ponudbi storitev.**

Vse spremembe in novosti, ki jih uvajamo in poudarjamo, podpirajo štiri osnovne vloge sodobne knjižnice: kulturno, informacijsko, izobraževalno ter komunikacijsko središče.

Naše temeljne naloge so opredeljene tudi v Manifestu o splošnoizobraževalnih knjižnicah, ki je bil sprejet na 10. seji Mednarodnega sveta za Splošni informacijski sistem v Parizu leta 1994 v okviru Unesca in v sodelovanju z Mednarodno federacijo knjižničarskih združenj IFLA.

Delovno področje javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka pojasnjujejo in utemeljujejo naslednje zakonske in druge pravne podlage:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, 8/96),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) (Ur. l. RS, št. 96/2002),
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/2001),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Odlok o ustanovitvi skupnega organa občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnem zavodu Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/2003),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/2003),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS, št. 100/2003),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/2003),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/2003),
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Ur. l. RS, št. 127/2004),
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 43/2004),
- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 20/2004),
- Standardi za splošne knjižnice 2005-2015,
- Nacionalni program kulture,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka,
- Strateški načrt Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka za obdobje 2013 – 2020, 2012,
- Statut javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013.

1.1. Javni interes

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti sodijo:

- optimalna ponudba knjižničnega gradiva;
- ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja;
- informacijsko opismenjevanje in podpora vseživljenjskemu učenju;
- zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo gradiva, pridobivanja informacij in smotrne izrabe prostega časa v knjižnici;
- omogočanje dostopa do domoznanske zbirke za lokalne študije;
- omogočanje dostopa do svetovnih virov informacij, zlasti s pomočjo elektronskih publikacij in interneta;
- medknjižnična izposoja iz domačih in tujih knjižnic.

2. CILJI DELA KNJIŽNICE V LETU 2018

Knjižnica deluje na področju občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri.

Ena od posebnosti, ki je vredna pozornosti pri načrtovanju dela knjižnice je podatek za občino Gorenja vas – Poljane, da je delež otrok, starih manj kot 15 let, predstavlja 21% prebivalstva, kar je najvišji delež med občinami v Sloveniji. Slovensko povprečje je 14,8%. Delež te skupine v mreži knjižnice pa je 17,6%, kar je tudi več od navedenega slovenskega povprečja. Delež mladih in skupno število prebivalstva že več let ostajata enaka, oz. se malenkost povečujeta.

TABELA 1 – Osnovni cilji za leto 2018

CILJ	plan 2017	plan 2018
članstvo	9.100	11.100
prirast gradiva	10.000	9.000
odpis gradiva	8.000	8.500
obisk – evidentiran Škofja Loka	125.000	125.000
obisk – evidentiran – krajevne knjižnice	90.000	90.000
izposoja gradiva – Škofja Loka	360.000	350.000
izposoja gradiva – krajevne knjižnice	300.000	290.000
število dogodkov in prireditev – skupaj	700	750
od tega za odrasle	90	110
od tega za mladino	610	640
število obiskovalcev prireditev	14.000	14.500
število zaposlenih	17,9	18,0
od tega administrativni in tehnični	2,4	2,5
od tega strokovni delavci	15,5	15,5

2.1. Prostor in zbirke

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo knjižnične mreže, ki ji sestavljajo osrednja knjižnica v Škofji in krajevne knjižnice na Trati, Gorenji vasi, v Poljanah, Železnikih in Žireh. Knjižnica pa s fondom potujoče knjižnice oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgrajuje tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

TABELA 2 - Stanje prostorov in zbirke gradiva (31. 12. 2017)

	m ²	normativ m ²	fond (2017)	normativ
Škofja Loka	839	2.590	127.369	101.014
Trata	114	300	20.349	<i>skupaj Loka</i>
Gorenja vas	226	353	19.801	21.120
Poljane	82	300	11.964	11.880
Železniki	184	511	28.267	29.370
Žiri	180	416	27.173	21.212
Sovodenj	30	-	2.619	---
Skupaj	1.649	4.470	228.366	184.596

- površina po veljavnem Standardu za splošne knjižnice, 2005. Normativ za najmanjšo površino enote krajevne knjižnice je **minimalno 300 m²**
- v fondu in normativu niso upoštevane serijske publikacije (samo knjige in AV gradivo)

Knjižnica s svojo zbirko dosega in presega normative predvsem v Škofji Loki in Žireh, v ostalih krajevnih knjižnicah pa ne. Predvsem v omenjenih enotah knjižnice bo še naprej potrebno skrbeti za povečan odpis fonda s pozornostjo na ažurnost strokovnega gradiva in ohranjanju kvalitetnega vsebinskega nivoja leposlovja.

Glavni problem je še vedno prostorski primanjkljaj, saj bistveno odstopamo od potrebnih površin za izvajanje dejavnosti. V letu 2018 Občina Škofja Loka načrtuje povečanje površine Krajevne knjižnice na Trati.

Nerešen pa ostaja glavni prostorski problem - celostna rešitev stiske v Škofji Loki. Omenjena selitev oddelka za otroke in mladino je le delno razbremenila prostorsko stisko, organizacijsko ločena enota pa ob tem pomeni tudi večje organizacijske in delovne težave.

3. ČLANSTVO

Na območju mreže knjižnice je bilo po podatkih Statističnega urada (1. 7. 2017), 41.997 oseb, od katerih je bilo 7.407 oseb mlajših od 15. let.

V letu 2017 je bilo v vse enote knjižnice vpisanih **11.017 bralcev ali 26,2 %** vsega prebivalstva na območju Upravne enote Škofja Loka. Na območju Upravne enote Škofja Loka je od oseb, mlajših **od 15 let, 60,9 % članov knjižnice.**

Delež aktivnih bralcev delno dosega priporočila Centra za razvoj knjižničarstva pri NUK-u, ki priporoča, da naj bo v knjižnico vključenih vsaj 40 % vseh prebivalcev s svojega območja in vsaj 60 % mladine do 15. leta.

V letu 2018 načrtujemo povečanje števila članstva za 0,2 % na obstoječe število. Predvsem računamo na povečan vpis novih članov po načrtovanem odprtju novih prostorov Krajevne knjižnice Trata, ki je v načrtu za september 2018. Delno pa računamo tudi na večji vpis bralcev v času poletnih počitnic in dopustov, ki smo jim omogočili vpis ob plačilu znižane članarino, kar pričakujemo da bodo izkoristili v poletnih mesecih.

4. GRADIVO

4.1. Prirast gradiva in finančne osnove

Izgradnja knjižnične zbirke še vedno ostaja eden od temeljev delovanja splošnih knjižnic. V Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka se bomo tudi v letu 2018 trudili z nakupom klasičnega knjižnega gradiva doseči predpisane normative in ob tem upoštevati tudi specifične potrebe in zahteve lokalnega okolja.

V letu 2018 bomo pozornost namenjali tudi rednemu nakupu in dopolnjevanju zbirke e-knjig v sistemu Biblos.

4.1.1. Normativi za nakup gradiva v letu 2018

Osnova za izračun potrebnega števila gradiva so navedeni v Standardih za splošne knjižnice, 2005. Ti nas zavezujejo k naslednjemu nakupu:

- 250 enot knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- osrednja knjižnica naj ima vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska
- vsaka krajevna knjižnica naj ima 30 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska

Glede na število prebivalcev v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka (41.997 prebivalcev) to v letu 2018 pomeni nakup:

- **10.488 enot knjižnega gradiva**
- **1.049 enot neknjižnega gradiva (CD, DVD, ...)**

SKUPAJ 11.537 enot gradiva – glede na normative!

Ob tem je potrebno upoštevati še naslednja razmerja:

- razmerje med naslovi strokovne literature in leposlovjem – 60 % : 40 %.
- razmerje naslovov med gradivom za odrasle in otroke naj bi bilo 70-75 % : 25-30 %.

Ob vsem tem je potrebno kupiti še ustrezno število naslovov serijskih publikacij!

Glede na število prebivalcev, ki ga s svojim delovanjem pokriva posamezna enota knjižnice, bo gradivo okvirno razporejeno po prikazu v naslednji tabeli:

TABELA 3 – Razporeditev nakupa gradiva 2018

enota knjižnice	število prebivalcev	enot vsega gradiva	od tega AV gr.
Škofja Loka	22.889*	6.305 od tega	573
Trata	(4.700)	(1.260)	
Gorenja vas	7.527*	2.047 od tega	186
Poljane	(2.600)	(681)	
Železniki	6.708	1.845	168
Žiri	4.873	1.340	122
skupaj	41.931**	11.537	1.049

K vsem navedenim enotam je potrebno prišteti še nakup periodičnega tiska – vsaka krajevna knjižnica vsaj 30 naslovov in osrednja knjižnica v Škofji loki vsaj 130 naslovov.

*število prebivalcev za Škofjo Loko in Gorenjo vas velja za vso občino (za posamezno enoto-Trata, Poljane, ustrezno zmanjšati).

**število prebivalcev na dan 1.7.2017 (stat.si)

4.1.2. Financiranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2018

Nakup knjižnega gradiva bo potekal iz treh virov:

- sredstva občin ustanoviteljic knjižnice,
- sredstva Ministrstva za kulturo (MK),
- lastna sredstva knjižnice (ustvarjeni prihodki – članarine, zamudnine, ...).

V prijavi na poziv za sofinanciranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2018 s strani MK, so občine soustanoviteljice podale izjave o višini sredstev, ki ga bodo v letu 2018 namenile v ta namen.

Planirana sredstva za nakup knjižničnega gradiva s strani občin ustanoviteljic je naslednje:

TABELA 4 – Planirana sredstva za nakupa gradiva 2018

Občina	plan. sredstva občin 2018¹	enote knjižnice
Škofja Loka	54.784	za Škofja Loka in Trata
Gorenja vas – Poljane	16.000	za Gorenja vas, Poljane in Sovodenj
Železniki	12.000	za Železniki
Žiri	12.000	za Žiri
MK	35.574	za vse enote
lastna sredstva	15.000	za vse enote
SKUPAJ	145.358	

Znesek je malenkost večji kot v letu 2017 (144.440 EUR).

Glede na povprečno vrednost cene ene enote (tiskane knjige), z omenjenimi sredstvi, kljub dodatku lastnih sredstev, ne bo možno zagotoviti nakupa gradiva v višini, kot ga zahtevajo standardi. Zato v planu za leto 2018 navajamo nižjo številko, kot bi jo morali doseči po normativih.

4.2. Odpis gradiva

Tudi v letu 2018 bomo zato nadaljevali z odpisom neažurnega gradiva predvsem v enotah, kjer presegamo normative, pa tudi v drugih enotah, kjer bomo opazili potrebe. Ena od skrbi za zbirko je namreč tudi zagotavljanje čim večjega obrata zbirke, kar pa dosežemo le z njeno ažurnostjo.

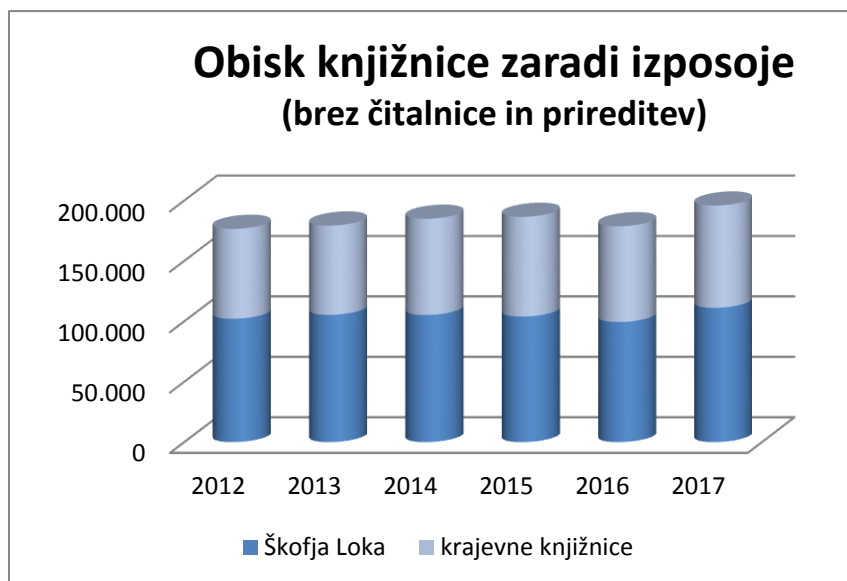
¹ proračuni vseh občin so sprejeti. V njih so tudi potrjena sredstva za nakup gradiva v navedeni planirani višini.

5. OBISK IN IZPOSOJA

5.1. Obisk za izposajo

V letu 2017 smo opazili večji upad izposoje gradiva, medtem ko število obiska za izposajo v primerjavi z letom pred tem še vedno narašča. Še vedno se tudi povečuje število obiskovalcev čitalnice in prireditev. Zato skupno število vseh obiskov še vedno ostaja na enakem nivoju – t.j. ok. 235.000 obiskovalcev. Iz tega razloga tudi za leto 2018 pričakujemo enako število obiskovalcev kot v letu 2017.

GRAF 1 – Obisk knjižnice zaradi izposoje (2012 – 2017)

Komentar:

*Pri obisku niso upoštevane **ocene obiska** v čitalnicah ter na prireditvah / dogodkih.*

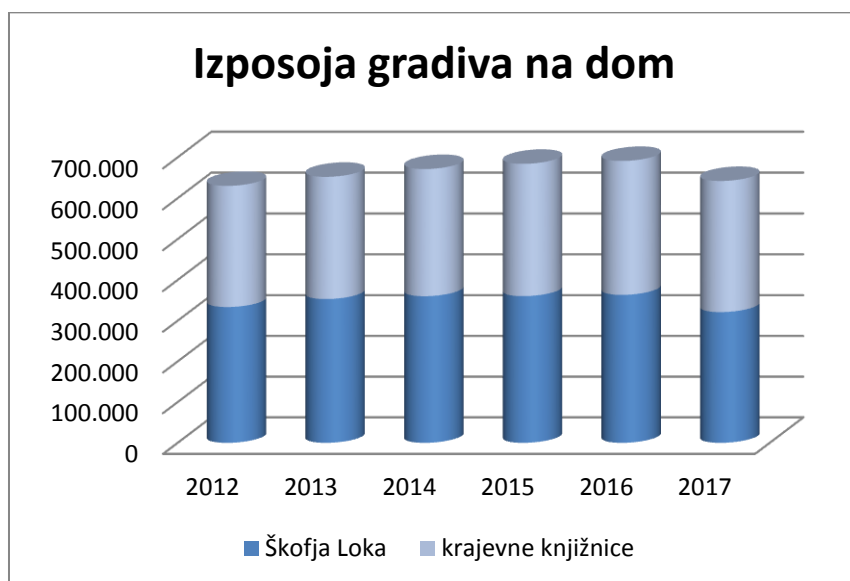
5.2. Izposoja

Izposoja gradiva v letu 2017, je prvič v več desetletnem delovanju knjižnice bistveno upadla. Za zadnje obdobje od 2012 to prikazuje tudi Graf 2. Ker postopen trend upada števila izposoje gradiva načrtujemo tudi v prihodnje, smo te podatke upoštevali tudi v Tabeli 1.

Eden glavnih razlogov za zmanjšanje izposoje je nedvomno večletno zmanjševanje sredstev za nakup gradiva. Knjižnica zato kupuje manj izvodov gradiva, čakalne vrste za željeno gradivo pa posledično odvrta obiskovalce od izposoje.

Ker tudi v letu 2018 ne bomo razpolagali z bistveno višjim sredstvi za nakup gradiva kot v preteklih letih, ne bomo mogli kupiti večjega števila gradiva. Zato še naprej načrtujemo počasen upad števila izposoje.

GRAF 2 – Izposoja gradiva na dom (2012 – 2017)

Komentar:

Upoštevani so le podatki, ki so tudi strojno evidentirani (šteti) v programu COBISS.

6. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST

Obknjižnična dejavnost, kamor sodi tudi dejavnosti namenjene spodbujanju bralne kulture mladine in odraslih, oz. bibliopedagoške dejavnosti, so poleg omogočanja dostopa in izposoje gradiva najpomembnejši del delovanja knjižnice. **Zlasti pomembno je delo z mladimi uporabniki, saj angleška raziskava kaže, da kar 47% oseb, ki so knjižnico obiskovali kot otroci, ostane njen član in koristi njene storitve tudi ko odraste**, medtem, ko je delež tistih, ki se prvič vpiše v knjižnico kot odrasel uporabnik 25 %!²

6.1. Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino obsega

- ure pravljic,
- igralne ure s knjigo,
- kreativne delavnice,
- počitniške delavnice,
- slovenski knjižni kviz za otroke,
- obiske otrok iz vrtcev in osnovnih šol,
- kvize za otroke v sodelovanju z ostalimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami – Modri pes,
- projekt »Rastem s knjigo« (JAK) - z obiski otrok 7. razredov OŠ in 1. letnikov srednjih šol v knjižnici. V primeru, da bo projekt potekal tudi v letu 2019/2019, z začetkom v jeseni 2018, bomo z dejavnostjo nadaljevali.

² raziskavo je opravilo angleško ministrstvo za kulturo, medije in šport v okviru nacionalne statistike v letu 2011. Podatki so dostopni tudi na spletni strani: <http://www.culture.gov.uk/images/research/taking-part-Y6-child-adult-report.pdf> (14.10.2011)

6.2. Prireditve za odrasle:

- predavanja z diapozitivi,
- pogovori z ustvarjalci,
- prireditve, ki popularizirajo knjigo in branje,
- ostali dogodki in prireditve za katere obstaja interes v lokalnih okoljih knjižnic in s katerimi populariziramo knjižnico kot prostor srečevanj in združevanj posameznikov in skupin v teh skupnostih.

Izvedba prireditev je seveda najbolj pogojena s prostorskimi možnostmi, vendar se trudimo povečati število dejavnosti za mlade, **prostore knjižnice pa ob ustreznem nadomestilu ponuditi v uporabo tudi drugim skupinam za študijsko, informativno ali izobraževalno delo.**

V letu 2018 nadaljujemo z **aktivnim mednarodnim sodelovanjem** s knjižnico Panevezys bibliotek iz Litve. Sodelovanje poteka v okviru sestrskih knjižnic – NAPLE. Izvedli bomo obojestransko razstavo. V letu 2018 bomo tudi razširili sodelovanje s splošno knjižnico iz mesta Illescas (Španija) s katero smo v okviru NAPLE navezali stike konec leta 2017.

Seveda pa je izvajanje vseh teh dejavnosti povezano z lastnimi sredstvi ter materialnimi sredstvi, ki jih za delovanje knjižnice namenjajo ustanoviteljice. Če bodo občine za leto 2018 znižale ta sredstva, bomo verjetno **prisiljeni zmanjšati število teh dejavnosti.**

Pri izvajanju dejavnosti ter v iskanju čim večjih sinergij z lokalnim okoljem in nižanjem stroškov zanje, vedno več dejavnosti izvajamo skupaj z drugimi lokalnimi prireditelji.

6.3. Domoznanska dejavnost

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je dolžna opravljati tudi domoznansko dejavnost za vse svoje področje. Ta dejavnost bo v letu 2017 še naprej usmerjena v zbiranje in obdelavo gradiva z našega področja – predvsem drobnih tiskov, pa tudi ostalega tiskanega gradiva.

V primeru zagotovitve sredstev, bomo v dogovoru z Muzejskimi društvi Škofja Loka, Železniki in Žiri in preko Mestne knjižnice Kranj poskrbeli za čim večji obseg digitalizacije tega gradiva. MK Kranj je osrednja gorenjska ustanova, ki ima nalogo da skrbi za izvajanje digitalizacije domoznanskega gradiva, ki nastaja na Gorenjskem. V letu 2018 tudi načrtujemo vnos nekaterih domoznanskih podatkov za naše območje na spletni portal Kamra.

7. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE

7.1. Kadrovska zasedenost

Za izvajanje dejavnosti knjižnice je potrebno imeti ustrezno število usposobljenega kadra. Oglejmo si razmerje med obstoječim stanjem in normativi, katerih izpolnjevanje omogoča zahtevan obseg dela splošne knjižnice.

TABELA 5 - Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija (na dan 31. 12. 2017)

ZASEDBA DELOVNEGA MESTA	stopnja izobrazbe	*sistemizacija (št. mest)	obseg zaposlitve (zasedenost mesta)
1. strokovni delavci			
- knjižničar	V.	2	2

ZASEDBA DELOVNEGA MESTA strokovni delavci	stopnja izobrazbe	*sistemizacija (št. mest)	obseg zaposlitve (zasedenost mesta)
- višji knjižničar	VI.	6	5,5
- bibliotekar (VII/1 in VII/2)	VII.	8,5	8,0
Skupaj		16,5	15,5
2. drugi zaposleni			
- računovodja-administra.	V.	1,5	0,4
- knjižnični manipulant	IV.	4	-
- čistilka	III.	1	1
- računalničar-informator	VII.	1	-
- direktor	VII.	1	1
Skupaj		8,5	2,4
SKUPAJ		25	17,9

Razkorak med potrebami in stanjem se na tem področju postopoma zmanjšuje, vendar narašča število dodatnih programov in odprtosti. Zato si bo potrebno še naprej prizadevati za zaposlitve v skladu s standardi, zlasti na področju opravljanja pomožnih del (knjižničnih manipulantov), saj je z obstoječim kadrom večkrat težko zagotavljati doseženi nivo storitev, **nadaljnega širjenja obsega dela in nalog pa ne bo več močno izvajati.**³

V letu 2018 načrtujemo povečanje zaposlitve poslovne sekretarke na obseg, ki ga predvidena kadrovska načrt – 0,5 EPZ.

Del nalog izvajamo po pogodbah z zunanjimi izvajalci: računovodske storitve, vzdrževanje IK mreže, delno tudi čiščenje prostorov.

7.2. Izobraževanje in usposabljanje

V nadaljevanju je predstavljen je okvirni načrt usposabljanja v letu 2018, ki ni podrobneje vsebinsko razdelan, saj ni mogoče vnaprej določiti vseh potreb, ki se bodo pojavile med letom. Na osnovi potreb pa lahko določimo nekaj trajnih prioritet iz navedenih okvirov:

- *ure pravljič, priprava in izvedba prireditev za otroke in mladino – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,*
- *komunikacija z uporabniki, psihologija uporabnikov, strokovno svetovanje – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,*
- *redna izobraževanja NUK in IZUM (COBISS3/Katalogizacija) glede na novosti in potrebe dela,*
- *seznanjanje z novosti v poslovanju in zakonodaji,*
- *obiski knjižnih sejmov in udeležba na mednarodni konferenci s področja dela splošnih knjižnic,*
- *udeležbe na strokovnih posvetovanjih.*

³Povprečni strokovni delavec v slovenskih splošnih knjižnicah je v letu 2015 na dom izposodil 27.679 enot gradiva, v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja pa v letu 2016, **45.780 enot.** Za primerjavo - v letu 2004 je en (1) strokovni delavec Knjižnice Ivana Tavčarja izposodil 38.845 enot.

TABELA 6 – Okvirni načrt usposabljanj v letu 2018

	področje usposabljanja	ocena zneska
1	delo z otroki in mladino	1.000
2	delo z odraslimi	900
3	izobraževanja IZUM (COBISS)	400
4	izobraževanja NUK	500
5	uprava (tajništvo / direktor)	1.200
6	obiski sejmov doma in v tujini	1.100
7	ostalo (posvetovanja in strokovna srečanja)	1.800
	Skupaj	6.900

Sredstva za izobraževanje bom uporabljal premišljeno. Zaposlene bomo pošiljali le na izobraževanja, katerih znanja bomo lahko uporabili v svojih delovnih procesih, oz. so nujna za stik s stroko in spremembami v dejavnosti. V iskanju ustreznih in cenovno ugodnejših izobraževanj se bomo povezovali z ostalimi splošnimi knjižnicami gorenjskega področja. Navedena razporeditev sredstev je okvirna za posamezna področja in sledi končnemu načrtovanemu znesku.

8. FINANČNE OSNOVE, INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Finančni načrt je podrobneje opredeljen v priloženem računovodskem »Finančnem načrtu za leto 2018«.

Investicije in investicijsko vzdrževanje so del splošnega finančnega načrta navedenega v Tabeli 7. V nadaljevanju pa prikazujemo podrobnejši pregled, ki izhaja iz potrjenih finančnih načrtov občin soustanoviteljic knjižnice za leto 2018. V nadaljevanju povzemamo omenjene finančne načrte!

TABELA 7 – Povzetek finančnega načrta 2018 (zneski so zaokroženi)

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA		FINANČNI NAČRT za leto 2018		
		SKUPAJ realizacija 2017 €	SKUPAJ * FN 2018 €	IND
	SKUPAJ PRIHODKI	899.383	881.995	98
1.	PRIHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	899.383	881.995	
1.1.	Sredstva iz državnega proračuna	39.447	46.434	118
1.1.1.	Za tekočo porabo	4.787	10.860	
1.1.2.	Za investicije - gradivo	34.660	35.574	
1.2.	Sredstva proračunov občin ustanoviteljic KIT	768.901	744.519	97
1.2.1.	Za tekočo porabo	609.971	630.235	
1.2.2.	Za investicije	158.930	114.284	
1.3.	Drugi prihodki za javno službo	91.035	91.042	100
	SKUPAJ ODHODKI	891.323	919.583	103
1.	ODHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	891.323	919.583	
1. 1.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	416.748	475.896	114
1. 2.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	63.773	75.180	

1.3.	Izdatki za blago in storitve za javno službo	217.213	218.649	101
1.3.1.	Pisarniški in splošni material in storitve	66.969	67.379	
1.3.2.	Posebni material in storitve	1.611	870	
1.3.3.	Energija, voda, komunal. stor. in komunikacije	26.367	31.249	
1.3.5.	Izdatki za službena potovanja	2.856	2.310	
1.3.6.	Tekoče vzdrževanje	14.709	15.576	
1.3.7.	Na je m n i n e in zakupnine	70.263	72.311	
1.3.10	Drugi operativni odhodki	33.844	28.231	
1.7.	Investicijski odhodki	193.590	149.858	77
	PRIHODKI-ODHODKI	8.060	-37.588	
	prenos presežka iz preteklih let -gradivo	13.391	0	
	prenos presežka iz preteklih let -OS, vlaganja	0	0	
	RAZLIKA prihodki nad odhodki	21.451	-37.688	

*podrobnejša razdelitev za vsako občino je v računovodski tabeli

Kljub ustreznem zneskom v predlogih finančnih načrtov, ki jih je knjižnica poslala občinskim upravam pred pripravo proračunov občin za leto 2018 (poslano avgust-september 2017), občine v svojih proračunih niso odobrile zadosti sredstev za plače v letu 2018. Zato v finančnem načrtu že sedaj ugotavljamo primanjkljaj sredstev kljub temu, da ostala sredstva za delo knjižnice ostajajo na nivoju leta 2017.

TABELA 8 – Investicije – plan 2018 (brez nakupa gradiva)

V tabela navedeni zneski za investicije so odobreni in potrjeni v proračunih občin za leto 2018. Njihova razdelitev pa je del podrobnejšega načrta investicij knjižnice glede na potrebe.

Občina Škofja Loka

namen	znesek	opis/opombe
plastični zložljivi stoli za prireditve – 180 ko.	4.500 EUR	
osebni računalniki – 2 kom	1.500 EUR	
stikala za IKT opremo	2.000 EUR	
premični zložljivi oder za prireditve	2.500 EUR	
čitalci črtne kode - mCOBISS	500 EUR	
skupaj	11.000 EUR	

Občina Gorenja vas - Poljane

namen	znesek	opis/opombe
ni načrtovanih sredstev za investicije	0 EUR	Gorenja vas, Poljane, Sovodenj
skupaj	0 EUR	

Občina Železniki

namen	znesek	opis/opombe
tehnična in tehnološka oprema	3.000 EUR	
skupaj	3.000 EUR	

Občina Žiri

namen	znesek	opis/opombe
tehnična in tehnološka oprema	2.000 EUR	
skupaj	2.000 EUR	

NAMESTO ZAKLJUČKA

Knjižnica je vpeta in neločljivo povezana z okoljem v katerem deluje. Izhodišče za delo izhajajo iz mednarodnih in domačih standardov, ki jih prilagajamo zmožnostim in potrebam lokalnih okolij. Rezultati nam kažejo, da je knjižnica lokalnim skupnostim vse bolj potrebna.

V mednarodnih merilih obstajajo mesta, ki na indeksu kvalitete bivanja dosegajo najvišje ocene. To so mesta, ki imajo novo ali pa so obnovili staro splošno knjižnico, ugotavljata Rasmussen in Jochumsen⁴.

Navkljub rasti in razvoju digitalne tehnologije, v skupnostih še vedno obstaja jasna potreba po sodobnih, nevtralnih in fleksibilnih prostorih, kjer imajo prebivalci vseh starosti prost dostop do sveta znanja, do katerega dostopajo s pomočjo za to usposobljenih strokovnjakov - knjižničarjev⁵.

Zato knjižnica prihodnosti postaja vse bolj infrastrukturni objekt za mnoge dejavnosti okolja: kot osnovna informacijsko tehnološka infrastruktura, kot platforma za dejavnosti, del socialne infrastrukture. Nedvomno pa bo ostalo branje osnovni povezovalec vsega naštetega⁶. V to smer tudi načrtujemo in razvijamo naše storitve in delo.

Direktor:
mag. Matjaž Eržen

Škofja Loka, 14. 03. 2018

⁴ Rasmussen, C. and Jochumsen, H. (2009): The fall and rise of the physical library. – BOBCATSSS Symposium

⁵ Independant Library Report for England, DCMS, 2014; str. 5

⁶ Mattern, S.: The library as Infrastructure. – s spleta: <https://placesjournal.org/article/library-as-infrastructure/> (14.11.2016)